

(۵۷۷۸۵)

پامی بلخ نزد سلیمان برو پڑا رُو پادون لیجانا پامی برسزرون | مصدر اصطلاحی کنایہ
 جیسے: چیرینٹی سلیمان کے پاس ٹہنی کا پادون باشد از ترک کردن مولف عرض کند کہ موافق
 لے گئی: "قیاس است (عرفی سے) طرب را پامی برسزرون"

پامی بر زمین نرسیدن | مصدر اصطلاحی
 بھر گوید کہ کمال شادمانی و غایت خوشی نمود
 صاحب رہنما ہم بحوالہ سفر نامہ ناصر الدین شاہ ترک کرنا۔
 قاجار ذکر این کرده و خان آرزو در سفر چہ چہ

پامی برسنگ آمدن | مصدر اصطلاحی
 این فرمودہ مولف عرض کند کہ موافق قیاس بقول برہان (۱) کنایہ از پیش آمدن مخاطبہ
 است و (پا از شادی بر زمین نرسیدن) ہم صاحبان رشیدی و بہار و (جہانگیری و لطائف)
 بہین معنی گذشت (آر و و) و یکہو پا از شادی ذکر این کرده اند (صائب ل) اگر سیل سبک
 بر زمین نرسیدن۔ رفتار و درونبال من باشد پڑہان از خواب

پامی برسزرف کسی گذاشتن | مصدر
 اصطلاحی۔ صاحب اصفی ذکر این کرده از معنی (رباعی) از دور نماندہ در دلم جامی دو او پڑتا
 ساکت مولف عرض کند کہ ہمان کہ بر (پا پر) چند خورم غوطہ بدریامی فنا پڑ در کوزہ زحرف
 سزرف کسی گذاشتن (گذشت این مزید علیہ بخت ناہموار ہم پڑ برسنگ آید ہزار جا پای
 آنست بز یادت تھانی بر پا (آر و و) و یکہو صد اہو صاحب بھر بند کر معنی بالا گوید کہ (۲)
 پا برسزرف کسی گذاشتن۔ یعنی مشہور و بہین مرادف (پامی برسنگ خوردن)

است مولف عرض کند کہ ہمیں مصدر بردہ رنگ
آمدن پا کہ گذشت یعنی سکندری خوردن ہم (پا برکاب بودن) ہم توان گفت و حقیقت این
و ہمین است معنی مشہور کہ ذکرش صاحب بحر پا برکاب گذشت (آرود) پا برکاب بت یعنی
کرد و ہمین است اصل معنی و معنی اول مجاز این آماوہ - نمر ہے -

و سند خود رسی کہ بالا مذکور شد معنی دوم رانی توان گرفت
صدر اصطلاحی

پای برکاب ماندن

صاحب آصفی ذکر این کرد و از معنی ساکت مولف
(آرود) و یکپو برنگ آمدن پا -

صدر اصطلاحی

پای برنگ خوردن

بقول بحر مراد (پای برنگ آمدن) مولف
عرض کند کہ معنی آماوہ سفر بودن است (صائب

س) از حیاتی نفسی پا برکابی ماند است پومی رود
وقت گرازمین خبر می می گیری پو نمفی میا و کہ این

و این مزید علیہ آنست زیادت تختانی برپا (آرود) سند (پا برکاب ماندن) است و محاورہ زبان
و یکپو پا برنگ خوردن -

هم ہمین اگر چه زیادت تختانی برپای خلاف قواعد

اصطلاح - صاحب آصفی نیست و لیکن درین مصدر تختانی از زبان معاصرین

پای برکاب

ذکر این کرده مولف عرض کند کہ همان (پا برکا) بحکم شنیدیم (آرود) پا برکاب رہنا - یعنی

کہ گذشت و این مزید علیہ آنست زیادت تختانی آماوہ سفر رہنا -

برپا (آرود) و یکپو پا برکاب -

پای برکندن

مقوله - صاحب بہار و مانند معنی پای بریدن مولف عرض کند

اسند بحوالہ فرہنگ فرنگ گوید کہ آماوہ سفر است کہ ہمین برد (برکندن پای) گذشت و سند است

هم همدرا بنجاند کور (اُردو) دیکھو برکندن پای - همدرا بنجاند کور (اُردو) دیکھو پا بر مصحف کشیدن -

پای بر گرفتن | مصدر اصطلاحی - بهار و مانند پای برنخن | اصطلاح - صاحب رشیدی و

ذکر این کرده تا آنجا که مولف عرض کند که خان آرزو در سراج ذکر این کرده مولف

همان که بر (پا بر گرفتن) گذشت و گنایه از قرار شد عرض کند که همان که بر (پا برنخن) گذشت و اصل

هم که مجاز معنی مذکور است (میر خسرو) تا شمنه این پا اورنخن (اُردو) دیکھو پا اورنخن -

غم تراورین راه پسر بر گرفت پای برگیر (اُردو) **پای بر نهادن** | مصدر اصطلاحی - بقول

دیکھو پا بر گرفتن - صاحب بخر معنی متابعت کردن مولف عرض

پای بر لباس نو گذاشتن | مصدر اصطلاحی - کند که (بر نهادن) یعنی واپس کردن و آواره نمودن

صاحب آصفی گوید که رسم است که چون خواهند بار و دفع کردن گذشت و معنی این مصدر مرکب موافق

نوپوشند اول پارا بران گذارند معنی در زیر دست و قیاس نیست و معاصرین عجم هم بر زبان ندارند

پا کپنه شود و بجا الیه بار گوید که این مرسوم زمانست و دیگر محققین فارسی زبان هم ذکر این نکرده اند و

مولف عرض کند که همان است که بدون تحتاً سند استعمال بهم پیش نشد مگر و قول صاحب

بر (پا بر لباس نو گذاشتن) گذشت (اُردو) بگر که هشد ترا و است برای انیمس کفایت نمی کند

دیکھو پا بر لباس نو گذاشتن - (پای بر پای نهادن) البته به همین معنی گذشت

پای بر مصحف کشیدن | مصدر اصطلاحی - که موافق قیاس است عجمی نیست که در کتابت

بهار و مانند ذکر این کرده مولف عرض کند که همان تحریفی راه یافته یک پای حذت شد و انتد اعلم -

که بر (پا بر مصحف کشیدن) گذشت و سند این هم شتاق سند استعمال می باشیم (اُردو) دیکھو پای

برپای نهادن -

بدمند یا چیزی بنویسند و به بند و آن بز را بصحرای

پای برهنه

اصطلاح - بهار و گراین کوه گشته سردهند - تمام گله گوسپندان و بز را پیش آن بز

و صاحب اتند بدینا لش می پوید که همچنین سر برهنه آیند و قصابان هر کدام را که خواهند بگیرند - صاحب
و فرماید که پایش از وی مخدوف می باشد محتمل رشیدی بذكر هر دو معنی گوید که در نسخه سرور تی (پای)

سلیم) پای برهنه گرم سراسر عم که شطه را از خاک بزرگ آنگندن (بعنی سحر کردن برای تحب کسی آورد

رحمتی بکن پانیرسد؛ مولف عرض کند که و در کلام نظامی هم که می آید حسب مقصد خود

حذف کله با محاوره زبان است (آردو) آنگندن را آنگندن نقل کرده (نظامی)

تنگه پاؤن - مراد رکوبت امی شمع نکویی؛ فلک پای بزرگ آنگندن

پای بریدن

استعمال - بهار بر معروف گویی؛ که گر چون گوسپند می بری سر و پای

تافع صاحب اتند گوید که یعنی (پای کندن) است خود دوم چون سنگ برین در و ارسته ذکر

گذشت مولف عرض کند که تعریف این عادت قصابان کند و از ارادت خان واضح

بر (کندن پای) گذشت (آردو) و دیگر بر کندن پای سدا رو که در تعریف کرده نوشته (فقره) شکار

پای بزرگ آنگندن

مصدر اصطلاحی - بقول جویان را در کوی محتشش پای بزرگ آنگنده (صاحب)

برهان و ناصری و جامع بضم پای ایجاد سکون ز آجهانگیری در ملحقات) این را آورده صاحبان

هتوز (ا) کنایه از بی طاقت و بی آرام شدن باشد بحر و موید ذکر هر دو معنی کرده اند - خان آرزو در

نعل در آتش نهادن و (۲) سحر کردن باشد صراج بذكر معنی اول گوید که یعنی بی آرام کردن

هم گویند که قصابان انسونی خوانند و بر پای بزرگ است و قوت کله هم دلالت دارد و برای معنی

دوم نقل قول برہان در شہد ہی کند مولف (اروو) دیکھو پا زمین نرسیدن۔

عرض کند کہ (۳) سحر کردن قصابان بر یامی بز پامی بست | اصطلاح - بقول برہان (۱)

و معنی دوم مجازاً صورت تقسیم گرفته و معنی اول مجازاً کنایہ از بی کار صاحب بھراہن را بہ زمین معنی

مجاز است و ما در معنی اول ما خان آرزو اتفاق مراد است پامی بستہ گوید مولف عرض کند کہ

داریم (اروو) (۱) پریشان کرنا (۲) جا دو کرنا شک نیست کہ اصل این پامی بستہ اسم مفعول

(۳) بکرے کے پاؤں کے ذریعہ سے بکرہ پر سحر کرنا۔ مصدر (پامی بستن) است کہ می آید و بحدوث

پامی زمین کشیدن | مصدر از غلطی پامی ہوتی آخر پامی بست شد و برای معنی کہ بالا

ہنا توانی و معنی قدم بناون مولف عرض مذکور شد طالب سندی باشیم کہ معاصرین ہم ہم

کند کہ موافق قیاس کہ قدم ناتوان در رفتار زبان ندارد و محققین اہل زبان ہم ذکر این

بلندی شود (ظہوری سے) مالہ پائی زمین گر کشند مگر وہ اندو با معنی حقیقی ہم نسبتی ندارد (اروو)

از ضعف چہ غم ہا نیست توان دست خاتم کہ بیانی بے کار۔

نرسد (اروو) ناتوانی سے پاؤں زمین پر (۲) پامی بست۔ بقول برہان و سروری و

کنجے چٹنا۔

پامی زمین نرسیدن | مصدر اصطلاحی۔ ہمین معنی مراد است پامی بستہ گوید (از پہلے

ساحبان برہان دانند ذکر این کردہ اندھو لاکھڑی سے) کہ بدخواہ را چون در آواز شکست

عرض کند کہ جان است کہ بدون تھائی با مجرودید چرخ را چون کند پامی بست (خواجہ

پاسچائیش گذشت و این مزید علیہ آنست (معنی سے) چہ حاجت بند آہن ہچومن آشفستہ

حالی را بچہ کہ از دست دل خود پامی بست بند منتظر۔ صاحب بھراہن را بہ ہمین معنی مرادون
 سو دایم بچہ مولف عرض کند کہ حقیقت ماخذ پامی بستہ گوید مولف عرض کند کہ مجاز معنی
 این بر معنی اول گذشتہ و گرفتار و مقید ہم پایستہ دوم است کہ منتظر ہم من و تہہ مقید انتظار است
 می باشد یعنی زنجیر و پامیش و فارسیان بند و درود و موافق قیاس معاصرین عجم بزبان ندادند و
 را ہم پامی بستہ گفتہ اند یعنی مقصودشان مجاز دیگر محققین اہل زبان ہم ذکر این نکرده اند اور
 از گرفتار است بر سبیل مجاز و پایستہ کہ ہمین معنی منتظر۔ انتظار کرتا ہوا۔

گذشتہ اصل این است (ارو) گرفتار مقید۔ (۵) پامی بستہ۔ بقول برہان و مویذ بمعنی اسیر
 و یکپو پایستہ کے تیسرے معنی۔

(۳) پامی بستہ۔ بقول برہان و مویذ بمعنی بستہ گوید (محمد سعید اشرف ۷) بعضا ہان رسید
 ایستادہ صاحب بھراہن را بہ ہمین معنی مرادون اشرف و باز پامی بستہ بتان لاہور است
 پامی بستہ گوید مولف عرض کند کہ مجاز معنی دوم است کہ مولف عرض کند کہ مجاز معنی دوم است کہ
 دوم است کہ شخص ایستادہ ہم سیر می کند و گرفتار محبت ہم مجازاً مقید است کہ محبت آنرا
 پایستہ قیام است۔ معاصرین عجم بذمین استعمال پایستہ وارو اگرچہ معاصرین عجم بذمین معنی بزبان ندادند
 این معنی کنند و دیگر محققین اہل زبان ہم این را و دیگر محققین اہل زبان ہم این را ترک کردہ اند
 ترک کردہ اند۔ مشتاق ہند استعمال می باشیم ولیکن استعمال سعید اشرف اعتبار را شاید کہ
 (ارو) کھڑا ہوا۔ ایستادہ۔ گنایہ از عاشق باشد (ارو) اسیر محبت۔ محبت

(۴) پامی بستہ۔ بقول برہان و مویذ بمعنی گرفتار۔ عاشق۔

(۶) پامی بست۔ بقول سروری و بہار معنی بن خراب و کین پامی بستش ز لای شراب و دولہ (دیوار سعدی سے) خواجہ در بند نقش ایوانست و بنامی طلب کردہ ام پامی بست و کہ دانی درین خانہ از پامی بست ہیران است و صاحب بحر کا ز دستیم ہست و مولف عرض کند کہ مجاز معنی بنیاد عمارت گنہ۔ مراد پامی بست مولف معنی ششم است کہ پایہ ہم مستحکم باشد (ارو) عرض کند کہ مخفف پامی بست در این کنایہ ایست برای استوار۔ مضبوط۔ پاندار۔ مذکر۔

پایہ دیوار کہ انہم معتقد است مجاز معنی دوام و پابست (۷) پامی بست۔ بقول بحر مراد پامی بست معنی آوش اصل است در این مرید علیان (ارو) معنی زنی کہ اور لشہر طلاق ندادہ بگذار و خود بود و یکو پابست کے پہلے معنی۔

(۷) پامی بست۔ بقول بحر و بہار مراد پامی بست مشتاق سند استعمال این می باشیم کہ دیگر ہمہ محققین از معنی دوام مولف عرض کند کہ موافق قیاس است ساکت و معاصرین عجم ہم استعمال این می کنند اسم فاعل ترکیبی معنی گرفتار کنندہ پایہ کنایہ از دام (ارو) وہ عورت جس کو مرد نے چوڑ دیا ہو معاصرین عجم بزبان ندادند (ارو) دام۔ بقول بحر طلاق نہ دی ہو۔ موتث۔

اصفیہ۔ مذکر۔ جال۔ پھندا (مومن سے) بان چویش (۸) پامی بست۔ بقول بہار معنی زنجیر و مانند تیش چویر چلی جا سے کہ پر تو با چہر جائیگے فرسودہ کہ بر پای بندیان نہند مولف عرض کند کہ اگر دام نہ ہوگا و متعلق معنی ہفتم است و خصوصیت زنجیر ندارد

(۸) پامی بست۔ بقول بحر و بہار مراد پامی بست و خصوصیت دام ہم نباشد مراد از چیز می است معنی استوار (ظہوری سے) نوازی بنامی یقار کہ بوسیلہ آن کسی را معتقد و گرفتار کنند۔ اہم مال

<p>کریسی است دیگر محققین فارسی زبان و معاصرین (پایستن) برود معنی مجوس شدن و منتظر شدن</p>	<p>کریسی است دیگر محققین فارسی زبان و معاصرین (پایستن) برود معنی مجوس شدن و منتظر شدن</p>
<p>بم ازین معنی ساکت مشتاق سندا استعمال می بشیم قانع مولف عرض کند که معنی حقیقی این پایستن پای</p>	<p>بم ازین معنی ساکت مشتاق سندا استعمال می بشیم قانع مولف عرض کند که معنی حقیقی این پایستن پای</p>
<p>(آروو) زنجیر یا اور کوئی چیز جس کے ذریعہ سے کسی است و بس و برود معنی بالا بلکہ جملہ معانی پایست</p>	<p>(آروو) زنجیر یا اور کوئی چیز جس کے ذریعہ سے کسی است و بس و برود معنی بالا بلکہ جملہ معانی پایست</p>
<p>ملازم کو مقید کریں۔ در مصدر نباشد و آنکہ از سنویش معنی را پای بستہ و</p>	<p>ملازم کو مقید کریں۔ در مصدر نباشد و آنکہ از سنویش معنی را پای بستہ و</p>
<p>(۱۱) پای بست۔ بہ تحقیق ما پابند کاری (ظہوری) پای بست (معانی کثیرہ پیدا شد نتیجہ محاورہ باشد</p>	<p>(۱۱) پای بست۔ بہ تحقیق ما پابند کاری (ظہوری) پای بست (معانی کثیرہ پیدا شد نتیجہ محاورہ باشد</p>
<p>یکے در حرم پای بست نماز پیکے و خرابات دیگر بیچ (آروو) پاؤن باندہنا۔</p>	<p>یکے در حرم پای بست نماز پیکے و خرابات دیگر بیچ (آروو) پاؤن باندہنا۔</p>
<p>مست نیاز بم مولف عرض کند کہ مجاز معنی پای بستہ اصطلاح۔ بقول برهان و بحر مرادف</p>	<p>مست نیاز بم مولف عرض کند کہ مجاز معنی پای بستہ اصطلاح۔ بقول برهان و بحر مرادف</p>
<p>ووم است کہ پابندی و رکاری ہم قیدی است پای بست۔ صاحب جہانگیری در لطیحات بر معنی</p>	<p>ووم است کہ پابندی و رکاری ہم قیدی است پای بست۔ صاحب جہانگیری در لطیحات بر معنی</p>
<p>(آروو) دیگر پابند۔ بی کار گرفتار قانع مولف عرض کند کہ (پایستہ)</p>	<p>(آروو) دیگر پابند۔ بی کار گرفتار قانع مولف عرض کند کہ (پایستہ)</p>
<p>(۱۲) پای بست۔ بہ تحقیق ما استحکام (ظہوری) بجایش گذشت یعنی گرفتار و اسیر محبت و حق آنست</p>	<p>(۱۲) پای بست۔ بہ تحقیق ما استحکام (ظہوری) بجایش گذشت یعنی گرفتار و اسیر محبت و حق آنست</p>
<p>(۱۳) پای بست ز عقل باید کرد پو چار دیوار عقل حکم کہ بر ہمہ معانی (پای بست) شامل است و این</p>	<p>(۱۳) پای بست ز عقل باید کرد پو چار دیوار عقل حکم کہ بر ہمہ معانی (پای بست) شامل است و این</p>
<p>نیت بم مولف عرض کند کہ من وجہ تعلق بمنی اصل آن است (آروو) دیگر پای بست۔</p>	<p>نیت بم مولف عرض کند کہ من وجہ تعلق بمنی اصل آن است (آروو) دیگر پای بست۔</p>
<p>ہشتم است و بلحاظ معنی حقیقی پای بست این کن پای بستہ ماور اصطلاح۔ بقول انند امیر</p>	<p>ہشتم است و بلحاظ معنی حقیقی پای بست این کن پای بستہ ماور اصطلاح۔ بقول انند امیر</p>
<p>ایست کہ پای بستن ہم استحکام چیزی کردن است محبت ماور مولف عرض کند کہ بیچ خصوصیت</p>	<p>ایست کہ پای بستن ہم استحکام چیزی کردن است محبت ماور مولف عرض کند کہ بیچ خصوصیت</p>
<p>(آروو) استحکام بقول آصفیہ۔ مذکر منبسطی۔ استہکامی با ماورند از و خیال سطحی صاحب انند است</p>	<p>(آروو) استحکام بقول آصفیہ۔ مذکر منبسطی۔ استہکامی با ماورند از و خیال سطحی صاحب انند است</p>
<p>پای بستن مصدر اصطلاحی۔ صاحب آصفی کہ این را در اصطلاحات جاواد کہ (پای بست</p>	<p>پای بستن مصدر اصطلاحی۔ صاحب آصفی کہ این را در اصطلاحات جاواد کہ (پای بست</p>
<p>ذکر این کردہ از معنی ساکت۔ صاحب بحر نسبت و پای بستہ بہ معنی اسیر محبت گذشت مابین سرگین</p>	<p>ذکر این کردہ از معنی ساکت۔ صاحب بحر نسبت و پای بستہ بہ معنی اسیر محبت گذشت مابین سرگین</p>

<p>اضافی است و میتوان اضافت (پای بست و (ب) پای بسنگ و درآمدن بقول بھر</p>	<p>اضافی است و میتوان اضافت (پای بست و (ب) پای بسنگ و درآمدن بقول بھر</p>
<p>پای بستہ) بسوی غیر ماورہم کنند (ارو) مان کا ہر دو مرادوت پای بسنگ برآمدن است کہ گذشت</p>	<p>پای بستہ) بسوی غیر ماورہم کنند (ارو) مان کا ہر دو مرادوت پای بسنگ برآمدن است کہ گذشت</p>
<p>اسیر محبت۔ مان سے زیادہ محبت رکھنے والا۔</p>	<p>اسیر محبت۔ مان سے زیادہ محبت رکھنے والا۔</p>
<p>پای بسررون مصدر اصطلاحی۔ صاحب کردہ (طاہر و حیدر علی) پائیش بسنگ تا خور و</p>	<p>پای بسررون مصدر اصطلاحی۔ صاحب کردہ (طاہر و حیدر علی) پائیش بسنگ تا خور و</p>
<p>کسفی ذکر این کرده از معنی ساکت مولف عرض در رہ طلب پڑ کی نقد سوی کیسہ صرف می رود</p>	<p>کسفی ذکر این کرده از معنی ساکت مولف عرض در رہ طلب پڑ کی نقد سوی کیسہ صرف می رود</p>
<p>کنند کہ کنایہ از بی ادبی کردن (جامی ۵) پای دعو (خواجہ شیراز ۵) و انکو ترا بسنگی کرد و پنہون پڑ</p>	<p>کنند کہ کنایہ از بی ادبی کردن (جامی ۵) پای دعو (خواجہ شیراز ۵) و انکو ترا بسنگی کرد و پنہون پڑ</p>
<p>بسراد میرای خواجہ مباد و پچ کہ ازین بی ادبی دین امی کاشکی کہ پائش بسنگی درآمدی پڑ مولف</p>	<p>بسراد میرای خواجہ مباد و پچ کہ ازین بی ادبی دین امی کاشکی کہ پائش بسنگی درآمدی پڑ مولف</p>
<p>تو بر باد رود پڑ (ارو) بے ادبی کرنا۔</p>	<p>تو بر باد رود پڑ (ارو) بے ادبی کرنا۔</p>
<p>پای بسنگ آمدن مصدر اصطلاحی۔ گذشت و این مزید علیہ آنت (ارو) دیکھو</p>	<p>پای بسنگ آمدن مصدر اصطلاحی۔ گذشت و این مزید علیہ آنت (ارو) دیکھو</p>
<p>بقول خان آرزو در سراج بمعنی آنت رسیدن (پائشنگ خورون و درآمدن)</p>	<p>بقول خان آرزو در سراج بمعنی آنت رسیدن (پائشنگ خورون و درآمدن)</p>
<p>شاعرے) من کہیم از خویش بتنگ آمدہ پڑ دیوانہ</p>	<p>شاعرے) من کہیم از خویش بتنگ آمدہ پڑ دیوانہ</p>
<p>با خرد و بخت آمدہ پڑ دو شینہ بکوی دوست از صاحب آصفی گوید کہ فنی است از کشتی مولف</p>	<p>با خرد و بخت آمدہ پڑ دو شینہ بکوی دوست از صاحب آصفی گوید کہ فنی است از کشتی مولف</p>
<p>در شکم کشت پڑ نالیدن پای دل بسنگ آمدہ پڑ عرض کنند کہ حقیقت این بر (پائشنگ خورون و درآمدن)</p>	<p>در شکم کشت پڑ نالیدن پای دل بسنگ آمدہ پڑ عرض کنند کہ حقیقت این بر (پائشنگ خورون و درآمدن)</p>
<p>مولف عرض کنند کہ (پائشنگ آمدن) کیجائش بیان کردہ ایم (ارو) دیکھو پائشنگ خورون</p>	<p>مولف عرض کنند کہ (پائشنگ آمدن) کیجائش بیان کردہ ایم (ارو) دیکھو پائشنگ خورون</p>
<p>گذشت۔ اصل است و این مزید علیہ آن بہر پای بسنگ اصطلاح۔ بہار گوید کہ بمعانی</p>	<p>گذشت۔ اصل است و این مزید علیہ آن بہر پای بسنگ اصطلاح۔ بہار گوید کہ بمعانی</p>
<p>معانی (ارو) دیکھو پائشنگ آمدن۔ (پای بست) است کہ گذشت۔ صاحب</p>	<p>معانی (ارو) دیکھو پائشنگ آمدن۔ (پای بست) است کہ گذشت۔ صاحب</p>
<p>دلف پای بسنگ خورون مصدر اصطلاحی سرودی می فرماید کہ بمعنی وام باشد۔ صاحب</p>	<p>دلف پای بسنگ خورون مصدر اصطلاحی سرودی می فرماید کہ بمعنی وام باشد۔ صاحب</p>

<p>خود ششم پانشار جو ہر جان است ساق یسین را ہر گہ بر براق سعادت شومی سوار پڑ آید پامی بوس تو از خاور آفتاب پو (منفید یعنی سے) جزا شک خود مفید ز کس رفتگی ندید پو ہر چند پامی بوسی اہل زمانہ کرد پو ناروی دیکھو پامی بوس و پامی بوسی۔</p>	<p>رشیدی گوید کہ مراد (پابند) و (پامی بند) صاحب مویدی فرماید کہ ہمان پابند مولف عرض کند کہ پابند و پابست و پامی بست ہر سہ بجایش گذشت قیاس ہم متقاضی ہیں است کہ این را مزید علیہ پابند و انیم و مراد پامی بست (خواجہ شیراز سے) دل من بدور رویت ز چمن نرا دارد پو کہ چوسو پامی بند است و چو لالہ داغ</p>
<p>پامی بوسیدن استعمال صاحب آصفی ذکر این کردہ ہستند این از ہمان اسناد کاری گیر کہ بر پامی بوس گذشت مولف عرض کند کہ بوسہ بر پامی دادن یعنی حقیقی است (ارو) پانوں کو بوسہ دینا۔ پامی بوسی کرنا۔</p>	<p>دارد پو (شیخ شیراز سے) امی گرفتار پامی بند غیا اگر آسوگی بند خیالی پو (ولہ سے) چو کر کس بر دانہ آمد فراز پو گرہ شد برو پامی بند دراز پو (بغیر مو و کوزریکی پامی بند پوناوند بر پامی آن پیل بند پو (ارو) دیکھو پابند۔ پابست۔ پامی بست</p>
<p>پامی بیرون نہادن از خود مصدر اصطلاحی۔ بی خود شدن باشد مولف عن این کردہ و صاحب کند کہ موافق قیاس است (ظہوری سے) ایدل ز خود بیرون نہ ہنادی ہنوز پامی پو شرمی کہ سا دکان بہ ازین جستجو کنند پو معنی مباد بیرون و برون ہر دو یکی است (ارو) بے خود ہونا۔</p>	<p>پامی بوس اصطلاح۔ بہار ذکر پامی بوسی این کردہ و صاحب کند کہ موافق قیاس است (ظہوری سے) ایدل انشد نقلش برداشتہ مولف گوید کہ ہمان در پامی بوس و پامی بوسی است کہ بجایش گذشت (بابا فغانی سے) پامی بوس تو دست از حیات</p>

(۷۷۴)

پامی پیش از گلیم کشیدن | مصدر اصطلاحی کشف گوید کہ رسمی است و رویشان را کہ چون

صاحب آصفی ذکر این کرده **مولف** عرض کند کہ کسی از ایشان گناہی کند اورا بصفت نوال کہ

ہمان (پامی پیش از گلیم کشیدن) است کہ گذشت و در مقام غرامت است بیکپامی ایستادہ کنند و

مشاق سند بودیم و در نیجا سندش بدست آمد و این مزید گوش او ہم بدست او بگیرانند **مولف** عرض

آنست بزیاوت تھائی بر پآ (حافظ شیرازہ) آن کند کہ پآ چان از مصدر پآ چیدن اسم حال است

سز نش کہ کرد ترا دوست حافظا بز پیش از گلیم بمعنی پاشان پس پامی پآ چان بمعنی پامی پاشان

خومیش مگر پاکشیدہ (آروو) دیکھو (پامی پیش از گلیم کشیدن)

از جسم ریزد و ہمین اصطلاح بہ میم عومض بامی فدا

پامی بی کفش دویدن | مصدر اصطلاحی - چهارم می آید (آروو) ایک پاؤن پراستاوگی -

بقول انند کنایہ از بسیاری شوق و تعجیل در کارواشتن موتث - جو سزاوار یا ریاضتہ معمول ہے -

(حکیم سنائی) شہ کین مژدہ بر سر رشنید پوپامی **پامی پس آمدن** | مصدر اصطلاحی - بقول

بی کفش سوی خانہ دوید پامی **مولف** عرض کند کہ بھر مرادون (پامی پس شدن) بمعنی گریختن و نہریت

اصل این (پامی بی کفش دویدن) است کلمہ بانمرون و کم آمدن از حریت خود - صاحبان مویید

و راستمال حذت شد صاحب ناصری ہم در لطحات و انند ہم ذکر این کرده اند **مولف** عرض کند

ذکر این کرده (آروو) کسی کام کی عجلت یا شوق کنایہ باشد از مغلوب شدن و ہمین مصدر بدون

مین ننگے پاؤن بہاگنا - تختانی بر (پامی پس آمدن) گذشت (آروو)

پامی پآ چان | اصطلاح - صاحب انند بچوالہ بہاگنا - مغلوب ہونا - پیچھے ہٹنا -

پامی پس آوردن | مصدر اصطلاحی - کشتی باشد مولف عرض کند کہ پامی بمعنی زیر

بقول آصفی کنایہ از ترک کردن و گذاشتن مولف است و پامی بمعنی نروبان بجایش می آید - مرکب

عرض کند کہ همان کہ بر (پامی آوردن) گذشت اصنافی است و کشتی در (ب) چیزی نباشد کہ

این مزید علیہ آن (آرو) ویکہو پامی آوردن - کہ برای غیر کشتی ہم استعمال این میتوان کرد

پامی پس شدن | مصدر اصطلاحی - بقول (آرو) سیرسی کے نیچے یا زینے کے نیچے -

گر کشتی و ہزیمت نمودن مرادون پامی پس آمدن **پامی پوزان** | اصطلاح - بقول برہان

صاحبان موید و انند ہم ذکر این کرده اند مولف زامی تازی بروزن پامی کو بان آواز مہیب

عرض کند کہ معاصرین عجم (پسپاشدن) را بزبان سہمناک را گویند صاحب سروری بحوالہ آصفی

دارند و معنی این ہزیمت یافتن است پس گشتن و غانی ذکر این کرده گوید کہ این لغت جامی دیگر

را ازین تعلقنی نیست (آرو) پسپاہونا - بقول بنظر نرسید خان آرزو در سراج بہ نقل قول برہان

آصفی چیچہ ہٹنا - پیٹہ دکہانا - شکست کہانا - گوید کہ معلوم نیست کہ این لفظ مجاز است یا - حقیقت

برہانگ جانا - مولف عرض کند کہ نوزان بہ فاو زامی نازکا

(الف) پامی پیلہ | اصطلاح - صاحب ہٹنا بروزن سوزان بمعنی فریاد و صدا و بانگ عظیم

(ب) پامی پیلہ کشتی | بحوالہ سفرنامہ ناصر می آید و پامی بمعنی خود است پس معنی لفظی این

شاہ قاجار ذکر الفت کرده گوید کہ بمعنی زیر نروبان آواز مہیب پامی و فارسیان مجازاً برای مطلق

یا زیرینہ باشند و صاحب روزنامہ ہم بحوالہ آواز مہیب استعمال کرده اند پس ازین مزاحت

سفرنامہ مذکور (ب) را آورده گوید کہ زیر نروبان معلوم شد کہ مجازاً است (آرو) ڈراوئی آواز -

<p>(الف) پامی پچمید صاحب موید نسبت</p>	<p>جیب آواز - موتش -</p>
<p>(ب) پامی پچیدن الف گوید کہ یعنی سرتافت</p>	<p>پامی پوش اصطلاح - بقول انند بجوالہ</p>
<p>(ج) پامی پچیدن از چیزی (دب)</p>	<p>فرہنگ فرنگ کفش باشد مولف عرض کند کہ</p>
<p>بقول جامع و برہان و بحر کنایہ از (د) سرتافتن (۲) رفتن و (۳) گرختن و (۴) جان کندن</p>	<p>مزید علیہ بیان پامی پوش کہ گذشت و صراحت ماخذ ہمدراجا کردہ ایم (ارو) ویکو پامی پوش -</p>
<p>صاحبان رشیدی و صاحب جہانگیری (در طبعات)</p>	<p>پامی پوش بہ نینہ زوہ اصطلاح - بقول موید بکوالہ</p>
<p>بر معنی دوم و سوم قانع (سعدی ۳۵) الا تا</p>	<p>رسالہ علمی بازاری کہ در ہند آفر ایشی گویند</p>
<p>نہ پچی سراز عدلی و رامی پک کہ مردم زدست</p>	<p>و در نسخہ دیگر (پامی پوش بنیہ زوہ) بہ سین ہلکہ عوض</p>
<p>نہ پچمید پامی پک صاحب موید بر معنی اول و سوم</p>	<p>شہین مہرہ نوشتہ مولف عرض کند از نسخہ مستعد</p>
<p>خان آرزو در سراج بر نقل قول برہان</p>	<p>موید صحت علیہ لفظی شود و ظاہر بحسب کتابت</p>
<p>قانع بہار بدکر (ج) گوید کہ سرتافتن است</p>	<p>معلوم میشود کہ این بازاری را نام است کہ در آنجا</p>
<p>و کنایہ از گرختن و جان کندن و نقل شد سعدی</p>	<p>پامی پوش بفروشی دہند - بند بہ موحدہ مفہوم</p>
<p>کہ بالاند کور شد مولف عرض کند کہ الف</p>	<p>و نون مفتوح و ہامی ساکن یعنی دکان گذشت</p>
<p>مطلق است از مصدر (پ) و (دب) بمعنی</p>	<p>و معنی لفظی این (پامی پوش بہ دکان نہادہ) باشد</p>
<p>حقیقیش بیج دادن یک پامی بہ پامی دیگر کہ</p>	<p>کنایہ از جانی کہ در دکانہا پامی پوش بغرض فروخت</p>
<p>باشد بمعنی اول و دوم و سوم و چہارم صاحب</p>	<p>نہادہ باشند معاصرین ہم بر زبان ندادند (ارو)</p>
<p>می فرماید کہ سکرات لہوت را گویند</p>	<p>جو میون کا بازار ہند کہ جہان بوتیان فروخت کیجائی</p>

مای گویم که غلط کرد و در تعریف که آن جاگانه بی
 است و چنانکه در واقع شدن سکرات الهی است
 باشد و چون در سکرات الموت از تعب آن پایی
 می چید فارسیان (پای پیچیدن) را به معنی جاگانه
 استعمال کردند (ارو) (۱) که کشی کرنا مانفرا
 کرنا (۲) چانا (۳) بهانگنا (۴) سکرات الموت
 بین مبتلا هونا - همان سند است که بر زبان می کشند که این
 پای پیش آمد است و پس دیوار است
 صاحبان غزنیة الامثال و امثال فارسی ذکرین
 کرده از معنی و محل استعمال ساکت مویلت
 عرض کنند که چون کسی کار به بار آوردی کند قاری
 این مثل را بحق اوزند یعنی افسان را با کسی
 اول بنیاد کاری قائم کند پس از آن کسی آن مثل
 اگر خواهد که به بالا خانه روند باید که اول نزد
 سازند پس از آن به بالا روند بدون زربانه از تکلیف و استقرار و قدرت و ثروت بود (حسین
 راه بالا خانه کرون اعلی است (ارو) سانی العیسه چون کوه پیش با و همی داشت پا اگر
 درکن من گفته بین راسته بنا لوتو آنگه بره - نیز حمایت تو به پشت غبار دست و (نظامی

ایستاد با ساقه کب
 پامی پیش از همه کس
 مصدر اصطلاحی

چهار ذکر این کرد و در
 اینده انصاف نگار
 همان سند است که بر زبان می کشند که این

در وقت زبان تقاضای آن می کند که درین
 مصدر پیش را به موند و بهتر از (میش بهای فاکا)
 و نیم (ارو) دیگر در پامیش از کلیم کشیدن
 الف) پامی پیش کسی داشتن
 پامی پیش کسی نهادن بقول بهار

بے، بہنظام سرچنے رو باونگ بڑ چکو نہ ہند پامی کہ از سر تا پا ہر کھانا ہر شے کھل پانچ پیل و پیل
 پیش پتنگ ہر مولف عرض کند ورسند ستانی محضہ میں ہم نکاؤ و ہم رہا شدہ بلکہ از سر تا پا یکسان
 استفحال پاسہ نہ بدون تھمائی ریبی نڈارو کہ پاو از نیجا ست کہ استعارہ تو این ہر دورا پامی پیل
 پامی ہر دو کی است سنی تھمئی این ایستادن برا گفتند (ارو) (۱) ایک حربہ آہنی۔ مذکر (۲)
 مقابلہ مقابل دیگر بیچ (ارو) کسی کے روہو ایک گلاس یا ساخو جو مثل ہاتھی کے پاؤں کے
 مقابلہ کے لئے کھڑا ہونا۔ یکسان ہو اور نکاؤ و ہم نہ ہو۔ مذکر۔

پامی پیل اصطلاح۔ بقول برہان بروزن **پامی پیل** اصطلاح۔ بقول بیار و اسند بہان
 تاریخیل (۱) حربہ باشد کہ اکثر و اغلب رنگیان پاتا بہ کہ بجایش گذشت مولفہ عنین کند کہ این
 وارند و (۲) نوعی از قدح و پیالہ شراب خوری مزید علیہ آہستہ بزیادت تھمائی بر پاد دیگر بیچ
 صاحبان بحر و جہانگیری و سرور و رشیدی و ناسخ و صراحت ماخذ این بر پاتا بہ کرد و ایم و ہمین را
 ذکر ہر دو معنی کردہ اند۔ سب ہوید و خان آرزو پیتا دہ ہمہ گوینا کہ بجایش می آید (میرزا عبدالمہدی
 در سراج بر ذکر معنی دو معانی اخاقانی سے۔ بقول سے از بازگشت کسی آگہ است چون طوا
 من صید آگہ کہیہ جانہما ست منظرش ہر با من کہ جزو من ہواں پامی تائبہ سفری ہر (ارو)
 بہ پامی پیل کند جنگ عبہرش ہر اولہ لکہ تائبہ پامی پاتا بہ پاتا بہ پاتا بہ۔ چہڑے کا موزہ اور وہ
 پیل می بر کہیہ عقل آمد است ہر پیل پایان نقد چہڑا جو جوڑے لکہ اندر خاک پا گرمی کے بچاؤ
 جان بر گو ہر ش افشا ندہ اند ہر مولف کے واسطے رکہہ لیتے ہیں۔ دیکھو پاتا بہ۔
 عرض کند حربہ کہ بالا مذکور شد از قسم گزاست **پامی تائبہ کشاؤن** مصدر اصطلاحی۔

<p>بقول بحر و اچھا نگیری در لطافت (دو تید و بریا از سفر باز ماندن و اقامت کردن - صاحب رشیدی گوید کہ برجای مقیم شدن است و خان آرزو در سراج بر ترک کردن سفر قانع مولف عرض کند کہ این همان است کہ بر پاتا پکشاون گزشت (ارو) و یکہ پاتا پکشاون - پای تاسر اصطلاح - بقول بہار و اندکنا استعمال</p>	<p>کسی کہ ہچو گہر پان آبرو دارو پ (محسن تاثیرہ) حسن نقد داغ تاگیر و خراج خسروی پو عشق را اور پای تحت سینہ والی می کند پ صاحب بحر گوید کہ ترجمہ این در عربی دار السلطنت است مولف گوید کہ بمعنی جالی کہ تحت شاہان در انجا باشد و مقام مستقر پادشاہان - معنی مباد کہ از سند صاحب</p>
<p>از تمام و مجموع مختلف از پای تاسر (ابوطالب کلیم) کیستم من پای تاسر نسو از زلف او پوتیرہ روزی پتقرا آشفته حالی در ہی پو مولف عرض کند کہ موافق قیاس است (ارو) سر تا پا بقول آصفیہ - از سر تا پا - سر سے پاؤن تک - (۲) پای تحت قرار دینا -</p>	<p>پای تاسر اصطلاح - بقول بہار و اندکنا استعمال (۲) پای تحت ساختن پیدا است کہ بمعنی پای تحت قرار دادن است (ارو) (۱) پای تحت - بقول آصفیہ - اسم مذکر - پادشاہ کے سر تا پا رہنے کی جگہ - دار الخلافہ - دار السلطنت - راجہ</p>
<p>(۱) پای تحت اصطلاح - بقول بہار و اندکنا مکان بودن سلاطین چنانچہ حضرت دہلی ماوامی سلاطین ہند و صفایان ماوامی اکثر سلاطین صفویہ و استقبول کہ از بدقی پای تحت سلاطین روم است گویان ہند است در کلام استادان چہ نکر و چہ پتر (صائب) ز تاج پادشاہان پای تحت می سازد یافت نشد و صحیح نقل مکان کہ عبارت از جای خود</p>	<p>اصطلاح - بہار و اندکنا اصطلاح - بہار گوید کہ مغیرہ بقول آصفیہ - از سر تا پا - سر سے پاؤن تک - (۲) پای تحت قرار دینا - اصطلاح - بہار و اندکنا اصطلاح - بہار گوید کہ مغیرہ</p>